

Sygn. akt II Ca 67/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny - Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący - SSO Urszula Kubowska-Pieniążek (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2014r. we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Gminy Miasta O.- Zakładu (...) w O. przeciwko Z. S. (1), Z. S. (2) i R. S.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Oleśnicy

z dnia 22 października 2013r.

o sygn. akt IC 1040/13

oddala apelację.

Sygn. alt II Ca 67/14

UZASADNIENIE

Apelacja strony powodowej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy zaznaczyć, że Sąd Okręgowy będący sądem drugiej instancji w niniejszej sprawie nie przeprowadzał postępowania dowodowego, a uzasadnienie wyroku stosownie do treści art. 505¹³ § 2 k.p.c. zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Dokonując oceny w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy oparł się na ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy, przyjmując je za własne. Sąd Okręgowy nie przeprowadzał uzupełniającego postępowania dowodowego, uznając przeprowadzone w I instancji postępowanie dowodowe za wystarczającą podstawę dla ustalenia stanu faktycznego w sprawie. Sąd Okręgowy podziela również ocenę prawną i wnioski wyprowadzone przez Sąd I instancji.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył zasadności rozłożenia na raty należności z tytułu nieopłaconego przez pozwanych czynszu za okres od marca 2012r. do maja 2013r. Sąd Rejonowy uznał roszczenie strony powodowej za zasadne, zasądzając kwotę 5.232,58 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 15.06.2013r. do 22.10.2013r. Jednakże z uwagi na trudną sytuację materialną pozwanych należność główną rozłożył na raty. Pierwsza rata wyniosła 732,58 zł płatna do dnia 30.11.2013r. kolejne raty ustalił po 500 zł płatne do 30 dnia kolejnego miesiąca (zgodnie z treścią sprostowania w lutym był to dzień 28) wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat. Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na treści art. 320 k.p.c. stanowiącym, że w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia-wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

Wyrok Sądu I instancji zaskarżyła strona powodowa, wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie na jej rzecz od pozwanych ustawowych odsetek od zasądzonej kwoty liczonych od dnia 15 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty i uchylenie postanowienia w przedmiocie rozłożenia płatności na raty.

Jak wynika z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15.12.2006r.(III CZP 126/06- Lex 203857) rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c. ma taki skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat. W piśmiennictwie przyjmuje się, że w zakresie, w jakim orzeczenie rozkłada na raty zasądzone świadczenie, ma ono charakter konstytutywny i wkracza w dziedzinę prawa materialnego. Taka konkluzja wynika z podwójnego, proceduralno-materialnego charakteru art. 320 k.p.c. Rozstrzygając o ratałnym sposobie spełnienia świadczenia, sąd dokonuje modyfikacji treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, którego istotnym elementem jest termin wykonania zobowiązania przesądzający o rodzaju świadczenia. W konsekwencji dłużnik uzyskuje uprawnienie do spełnienia w częściach (ratach) jednorazowego świadczenia, które tym samym przekształca się w świadczenie podzielne. Nie traci ono wprawdzie znamion świadczenia jednorazowego, jednakże na skutek orzeczenia sądowego następuje prolongata terminu jego spełnienia przy równoczesnym zniweczeniu istniejącego poprzednio terminu wykonania zobowiązania, (por. uchwała SN z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70)

Sąd Okręgowy uznał, iż rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego chociaż złagodziło ciężar spoczywającego na pozwanych długu poprzez rozłożenie na raty zasądzonej kwoty pieniężnej (należności głównej), jak i wywołuje skutek dalej idący w postaci pozbawienia strony powodowej uprawnienia do domagania się zapłaty odsetek za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat, należało uznać za prawidłowe. Wskutek rozłożenia świadczenia na raty terminy spłaty ratałnych świadczeń są od tej chwili późniejsze. Tak więc, leżące u podstaw odsetek zdarzenia w postaci opóźnienia lub zwłoki przestały z mocy konstytutywnego wyroku istnieć, co do ratałnych świadczeń w okresie od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat. W wymienionym okresie stronie powodowej nie przysługują odsetki z braku materialnoprawnej przesłanki w postaci opóźnienia lub zwłoki. Skoro materialny skutek w dziedzinie odsetek następuje ex lege w razie rozłożenia świadczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c, to trwa on jednak tylko do daty płatności poszczególnych rat, od tej bowiem chwili mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego dotyczące odsetek w razie opóźnienia lub zwłoki

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15.12.2006r.(III CZP 126/06 - Lex 203857) rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c. ma ten sam skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat. W piśmiennictwie przyjmuje się, że w zakresie,

w jakim orzeczenie rozkłada na raty zasądzone świadczenie, ma ono charakter konstytutywny i wkracza w dziedzinę prawa materialnego. Taka konkluzja wynika z podwójnego, proceduralno-materialnego charakteru art. 320 k.p.c. Tak więc rozstrzygając o ratałnym sposobie spełnienia świadczenia, sąd dokonuje modyfikacji treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, którego istotnym elementem jest termin wykonania zobowiązania przesądzający o rodzaju świadczenia. W konsekwencji dłużnik uzyskuje uprawnienie do spełnienia w częściach (ratach) jednorazowego świadczenia, które tym samym przekształca się w świadczenie podzielne. Nie traci ono wprawdzie znamion świadczenia jednorazowego, jednakże na skutek orzeczenia sądowego następuje prolongata terminu jego spełnienia przy równoczesnym zniweczeniu istniejącego poprzednio terminu wykonania zobowiązania, (por. uchwała SN z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70).

Biorąc pod uwagę sytuację materialną pozwanych i składane przez nich oświadczenia

o utrzymaniu rodziny z zasiłku przedemerytalnego Z. S. (2), zasadnie Sąd Rejonowy ukształtował stosunek zobowiązaniowy w sposób odmienny niż żądała tego strona powodowa, tj. korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 320 k.p.c. modyfikując sposób

1 termin spłaty świadczenia. W ocenie Sądu Okręgowego w wyniku rozłożenia na raty interes dłużnika w zasadzie nie doznał większego uszczerbku, natomiast pozwani uzyskali możliwość spłaty zadłużenia, co w razie dokonania pozwoli na uniknięcie częstokroć czasochłonnego postępowania egzekucyjnego, którego wszczęcie w razie nierozłożenia w czasie spłat pozostawało znacznie prawdopodobne.

Odnosnie kwestii odsetek, zważyć należy, iż strona powodowa uzyskała orzeczenie w przedmiocie zasądzenia na jej rzecz od pozwanego ustawowych odsetek od kwoty 5.232,58 zł liczonych od dnia 15 czerwca 2013 r. do dnia 22 października 2013 r., oraz ustawowych odsetek w razie zwłoki w ratach płatnościach, natomiast w świetle poczynionych wyżej rozważań zasądzenie na jej rzecz dalszych odsetek pozostawało bezzasadnym.

Sąd Odwoławczy, uznał zatem za chybione zarzuty skarżącego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji orzeczenia.